

Ostend Declaration

Διακήρυξη της Οστάνδης

Η κοινότητα της ευρωπαϊκής θαλάσσιας και ναυτιλιακής έρευνας είναι έτοιμη να παράσχει γνώση, υπηρεσίες και υποστήριξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, καθώς και τα συνδεδεμένα κράτη, αναγνωρίζοντας ότι

«Οι θάλασσες και οι ωκεανοί αποτελούν μία από τις Μεγάλες προκλήσεις του 21ου αιώνα».

Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζουμε:

- τον κρίσιμο ρόλο των ωκεανών στο γήινο και το κλιματικό σύστημα,
- τη σημασία των ακτών, των θαλασσών και των ωκεανών και των οικοσυστημάτων τους στην υγεία και την ευημερία μας,
- τις αυξανόμενες επιπτώσεις της παγκόσμιας περιβαλλοντικής μεταβολής στο θαλάσσιο περιβάλλον, και τις ουσιαστικές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες αυτών των επιπτώσεων,
- τη συνεχιζόμενη ανάγκη στοιχειώδους έρευνας για την αντιμετώπιση των σημαντικών κενών που υπάρχουν στις βασικές μας γνώσεις για τις ακτές, τις θάλασσες και τους ωκεανούς,
- τις τεράστιες ευκαιρίες καινοτομίας, διαρκούς πλούτου και δημιουργίας θέσεων εργασίας σε νέους και συναρπαστικούς θαλάσσιους κλάδους, όπως η υδατοκαλλιέργεια, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η θαλάσσια βιοτεχνολογία και οι θαλάσσιες μεταφορές, και
- την ανάγκη να μεταδοθούν αυτά τα μηνύματα σε όλους τους τομείς της κοινωνίας.

Περαιτέρω, υπογραμμίζουμε τον κρίσιμο ρόλο της θαλάσσιας και ναυτιλιακής επιστήμης και τεχνολογίας στην παροχή γνώσης και κατανόησης για τις θάλασσες και τους ωκεανούς και τη βιοποικιλότητά τους, ώστε να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες και τεχνολογίες που θα υποστηρίξουν και θα δώσουν ώθηση:

- στη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω έξυπνης και αειφόρου ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς (Ευρώπη 2020),
- στην εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας πολιτικής για την Ευρωπαϊκή Ένωση (2007), του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον ΕΧΕ, 2007) και άλλων πολιτικών, όπως η κοινή αλιευτική πολιτική,
- στην καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων μας έως το 2020 (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική), και
- σε σχετιζόμενες μεγάλες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων, της ενέργειας και της υγείας, όπως προσδιορίζονται στη Διακήρυξη του Lund (2009).

Η κοινότητα της θαλάσσιας και ναυτιλιακής έρευνας αναγνωρίζει πως έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος ως αποτέλεσμα των Διακηρύξεων του Galway (2004) και του Aberdeen (2007), πρόοδος που αποδεικνύεται με την υιοθέτηση της Ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για την Ευρώπη (2007), της οδηγίας-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (2008) που αποτελεί τον περιβαλλοντικό της πυλώνα, και της ευρωπαϊκής στρατηγικής στο χώρο της θαλάσσιας και ναυτιλιακής έρευνας (2008), και δεσμεύεται να οικοδομήσει τη μελλοντική πρόοδο εντός αυτού του ολοκληρωμένου πλαισίου πολιτικής.

Αντιμετώπιση της Μεγάλης πρόκλησης των θαλασσών και των ωκεανών

Η διάσκεψη EurOCEAN 2010 προσδιόρισε τις προκλήσεις και ευκαιρίες προτεραιότητας σε σχέση με τη θαλάσσια και ναυτιλιακή έρευνα σε τομείς όπως τα τρόφιμα, η παγκόσμια περιβαλλοντική μεταβολή, η ενέργεια, η θαλάσσια βιοτεχνολογία, οι θαλάσσιες μεταφορές και ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, συμπεριλαμβανομένης της χαρτογράφησης του βυθού. Η διάσκεψη μετέδωσε ένα σαφές μήνυμα για τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη που αντλεί η Ευρώπη από τις θάλασσες και τους ωκεανούς, καθώς και για τον κρίσιμο ρόλο που πρέπει να παίξουν η έρευνα και η τεχνολογία στην αντιμετώπιση της Μεγάλης πρόκλησης των θαλασσών και των ωκεανών.

Η κοινότητα της ευρωπαϊκής θαλάσσιας επιστήμης και τεχνολογίας, βασιζόμενη στα υφιστάμενα επιτεύγματα και τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες, είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει αυτή την πρόκληση σε συνεργασία με τον σχετικό κλάδο και τον δημόσιο τομέα, και καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, καθώς και τα συνδεδεμένα κράτη, να διευκολύνουν αυτή την αντίδραση υλοποιώντας τις ακόλουθες προληπτικές δράσεις ολοκλήρωσης:

1. Κοινός προγραμματισμός

Ανάπτυξη ενός πλαισίου ολοκλήρωσης που συνδυάζει τα πλεονεκτήματα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων με αυτά των κρατών μελών, για να αντιμετωπιστεί η Μεγάλη πρόκληση των θαλασσών και των ωκεανών, συμπεριλαμβανομένων του προσδιορισμού και της υλοποίησης σημαντικών υποδομών θαλάσσιων ερευνών. Η Πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού για «Υγιείς και παραγωγικές θάλασσες και ωκεανούς» χαρακτηρίζεται από τον κατάλληλο βαθμό ολοκλήρωσης και πρέπει να υποστηριχθεί ενεργά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

2. Ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης των ωκεανών

Υποστήριξη της ανάπτυξης ενός πραγματικά ολοκληρωμένου «Ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης των ωκεανών» με βιώσιμη χρηματοδότηση για (i) να εδραιωθεί εκ νέου ο παγκόσμιος ηγετικός ρόλος της Ευρώπης στη θαλάσσια επιστήμη και τεχνολογία, (ii) να υπάρξει ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες με την υποστήριξη σημαντικών πρωτοβουλιών πολιτικής, όπως η Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική και η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, και (iii) να υποστηριχθεί η ευρωπαϊκή συμβολή σε παγκόσμια συστήματα παρακολούθησης. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω καλύτερου συντονισμού των εθνικών δυνατοτήτων με κατάλληλες νέες επενδύσεις, σε συντονισμό με σχετικές πρωτοβουλίες (π.χ. ESFRI, EMODNET, GMES) και την ενεργό συμμετοχή των τελικών χρηστών.

3. Η έρευνα οδηγεί στη γνώση

Καθιέρωση των κατάλληλων μηχανισμών για τη συνεχή αναθεώρηση των τρεχόντων θαλάσσιων και ναυτιλιακών ερευνητικών προγραμμάτων και έργων, με σκοπό τη βελτίωση του αντικτύπου τους με (i) την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων αυτής της έρευνας, και (ii) τον προσδιορισμό υπαρχόντων και νεοεμφανιζόμενων κενών. Αυτή θα πρέπει να υποστηρίζεται από μια **αποθήκη δεδομένων για τις αναφορές και τα πορίσματα των εθνικών και κοινοτικών θαλάσσιων και ναυτιλιακών ερευνητικών έργων, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών**, με δυνατότητα αρχειοθέτησης, μετάφρασης, ανάλυσης, αναφοράς και ανάπτυξης ολοκληρωμένων προϊόντων γνώσης, ώστε να διευκολύνονται η ανάπτυξη πολιτικής, η λήψη αποφάσεων, οι ενέργειες διαχείρισης, η καινοτομία, η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η Μεγάλη πρόκληση των Θαλασσών και των Ωκεανών είναι απαραίτητο να δοθεί προτεραιότητα σε πρωτοβουλίες και προγράμματα, ώστε να βελτιωθούν τα εξής:

- **Καινοτομία**

Παροχή βελτιωμένης υποστήριξης στην καινοτομία και την εμπορευματοποίηση νέων θαλάσσιων/ναυτιλιακών προϊόντων, διαδικασιών, υπηρεσιών και εννοιών, για να υποστηριχθεί η Ένωση της Καινοτομίας και η Στρατηγική Ευρώπη 2020,

Πρώθηση δράσεων για την ευαισθητοποίηση στους κόλπους της επιστημονικής κοινότητας θαλάσσιων ερευνών σχετικά με τις δυνατότητες καινοτομίας της επιστήμης της θάλασσας, και τις ευκαιρίες αξιοποίησής της σε συνεργασία με τον κλάδο της ωκεανολογίας.

- **Κατάρτιση και επαγγελματική ανέλιξη**

Καθιέρωση κατάλληλων ευκαιριών κατάρτισης και κινητικότητας για τους θαλάσσιους ερευνητές και τους τεχνολόγους, και παροχή σταθερών και ελκυστικών σταδιοδρομιών για τη διασφάλιση του εργατικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης που θα χρειαστεί για την υποστήριξη της επέκτασης του θαλάσσιου και του ναυτιλιακού τομέα.

- **Διεθνής συνεργασία**

Καθιέρωση σε επίπεδο ΕΕ ενός μηχανισμού στρατηγικής βελτίωσης της διεθνούς συνεργασίας (δηλ. μεταξύ ευρωπαϊκών κοινοπραξιών και τρίτων χωρών-εταίρων) στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, με την υποστήριξη πρωτοβουλιών δικτύωσης, έργων προπαρασκευαστικής φάσης και συγκεκριμένων δράσεων,

Ενίσχυση της διμερούς/πολυμερούς συνεργασίας με σημαντικές χρηματοδοτικές οργανώσεις, διακυβερνητικά όργανα και θεσμούς θαλάσσιας/ναυτιλιακής επιστήμης εκτός Ευρώπης για την υπέρβαση των εμποδίων και την επίτευξη εφικτών λύσεων στη συγχρηματοδότηση σχετικών διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων και υποδομών.

Η κοινότητα της ευρωπαϊκής θαλάσσιας και ναυτιλιακής επιστήμης δεσμεύεται να διαδραματίσει το ρόλο της σε συνεργασία με τον σχετικό κλάδο και τον δημόσιο τομέα, για να γεφυρώσει το χάσμα ανάμεσα στην επιστήμη και την καινοτομία, ώστε να υποστηριχθεί η αειφόρος ανάπτυξη.